

Procedura w celu ustalenia konieczności podjęcia kształcenia uwzględniającego specjalne potrzeby edukacyjne (Informacja dla rodziców)

Szanowni Rodzice,

podejrzewa się, że Państwa dziecko należy do grupy uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wymaga wdrożenia kształcenia dostosowanego do jego potrzeb. Z tego powodu należy złożyć wniosek o przeprowadzenie procedury w celu ustalenia konieczności podjęcia kształcenia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych. Za pomocą poniższych wyjaśnień chcielibyśmy poinformować Państwa o podstawie prawnej i przebiegu tej procedury.

Podstawy prawne:

- Ustawa o Szkolnictwie Saksońskim (SächsSchulG) § 4c
- Regulamin Szkół Specjalnych § 13

Prawo do skorzystania z edukacji dostosowanej do specjalnych potrzeb edukacyjnych

Uczniowie z ograniczonymi możliwościami uczenia się, rozwojowymi lub intelektualnymi, którzy wykazują oznaki świadczące o konieczności podjęcia kształcenia z uwzględnieniem ich specjalnych potrzeb edukacyjnych, mają prawo do skorzystania z takiego kształcenia.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

Do grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zalicza się dzieci i młodzież:

- z ograniczonymi możliwościami uczenia się, rozwojowymi i intelektualnymi, które bez specjalnego wsparcia edukacyjnego nie są w stanie poradzić sobie w szkole publicznej.
- u których zastosowanie wszystkich środków wsparcia tzn. udzielenie pomocy indywidualnej w szkole ogólnodostępnej nie było skuteczne.

Diagnoza medyczna nie dowodzi samoczynnie o potrzebie specjalnego wsparcia edukacyjnego. Sprawdzając, czy w poszczególnych przypadkach istnieje potrzeba wdrożenia kształcenia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych, należy wziąć pod uwagę trzy czynniki: poziom uczenia się i rozwoju ucznia, warunki szkolne oraz możliwość ich dostosowania do potrzeb ucznia, jak i środowisko pozaszkolne.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą otrzymać niezbędne wsparcie w zakresie:

- uczenia się
- rozwoju emocjonalnego i społecznego
- mówienia
- rozwoju fizycznego i motorycznego
- rozwoju umysłowego
- zmysłu słuchu
- zmysłu wzroku

W przypadku uczniów z zachowaniem autystycznym najpierw sprawdza się, czy dostosowanie wymagań edukacyjnych jest na tyle wystarczające, aby uczniowie ci kontynuowali naukę w szkole publicznej, czy też należy dodatkowo przeprowadzić procedurę w celu ustalenia konieczności podjęcia kształcenia edukacyjnego dopasowanego do ich potrzeb. W każdym indywidualnym przypadku decyduje się, w jakim zakresie uczeń może otrzymać odpowiednie wsparcie edukacyjne. W przypadku zaburzeń uczenia się, takich jak np. trudności w nauce czytania i pisania (LRS), z reguły nie ma konieczności podjęcia specjalnego kształcenia. Można zastosować tutaj inne formy pomocy.

Procedura w celu ustalenia konieczności podjęcia kształcenia uwzględniającego SPE

Procedura mająca na celu ustalenie konieczności podjęcia kształcenia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych obejmuje rozpoznanie tych potrzeb oraz decyzję o konieczności udzielenia wsparcia. Wniosek o przeprowadzenie tej procedury może złożyć szkoła lub rodzice w Saksońskim Urzędzie ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung).

Odpowiednie formularze są dostępne w przepisach i regulacjach dotyczących kształcenia i wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (VwV Muster sonderpädagogischer Förderbedarf und Beratung). Jeżeli postępowanie to zawnioskuje szkoła, rodzice otrzymają kopie złożonego wniosku.

Saksoński Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (LaSuB) rozpoczyna procedurę w celu ustalenia konieczności podjęcia kształcenia uwzględniającego SPE, jeśli są ku temu wskazania. Urząd ten wyznacza Mobilny Zespół Pomocy ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych (MSD), który te potrzeby określa.

Mobilny Zespół Pomocy ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych następnie informuje rodziców o zamierzonym postępowaniu. Diagnostyka może być przeprowadzona w różnych formach:

- jako diagnostyka indywidualna lub grupowa w szkole specjalnej
- za pomocą lekcji próbnej w klasie szkoły specjalnej (w tym celu wymagana jest zgoda rodziców),
- lub w innym miejscu (np. w szkole podstawowej, szkole średniej czy gimnazjum, do którego uczęszcza obecnie dziecko).

W celu określenia specjalnych potrzeb edukacyjnych, w zależności od rozpatrywanej kwestii, stosuje się różne standardowe procedury i metody diagnostyczne. Należą do tego: testy, ocena realizacji poszczególnych zadań, wywiady z rodzicami, obserwacja w różnych sytuacjach, hospitacja na lekcji, analiza wyników pracy. W celu uzyskania pełnego obrazu, w tym procesie może uczestniczyć także służba zdrowia i psycholog szkolny. Już istniejące opinie ekspertów powinny być również brane pod uwagę, jednak za zgodą rodziców. Należy zauważyć, że opinie ekspertów z dziedziny medycyny, psychologii i terapii, a także opinie innych wyspecjalizowanych do tego służb nie stanowią podstawy do organizowania szkolnego procesu edukacyjnego. Stwierdzenie niepełnosprawności, uszczerbku na zdrowiu lub dyskryminacja nie orzeka o potrzebie poradnictwa i wsparcia w życiu codziennym, jak i warunkach wsparcia w szkole.

Orzeczenie o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Mobilny Zespół Pomocy ds. SPE sporządza orzeczenie o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w którym orzeka:

1. w jakim zakresie uczeń otrzyma wsparcie
2. jaki jest zalecany dalszy tok kształcenia
3. czy uczniowi przysługuje nauczanie integracyjne zgodnie z Ustawą o Szkolnictwie Saksońskim (SächsSchulG) Art. 4c Ust.5 Zdanie 1

W opinii biegłych przedstawione są także odpowiednie propozycje wsparcia. Mogą to być np.: sugestie dotyczące stworzenia sprzyjających warunków do nauki, specjalistycznej pomocy, porady w zakresie odpowiednich działań wsparcia, jak i zalecenia dotyczące opieki pozaszkolnej, pomocy terapeutycznej i wsparcia dla rodziny.

Rodzice i szkoła, do której obecnie uczęszcza uczeń otrzymają kopię tego orzeczenia.

Komisja ds. Specjalnego Wsparcia Edukacyjnego

Mobilny Zespół Pomocy ds. SPE powołuje komisję, której celem jest ustalenie odpowiedniego wsparcia edukacyjnego. Do tej komisji należy:

- przedstawiciel z obecnie uczęszczanej szkoły,
- nauczyciel ze szkoły specjalnej odpowiedzialny za diagnostykę,
- przynajmniej jeden z rodziców oraz
- zazwyczaj uczeń, którego to dotyczy.

W ten proces mogą być zaangażowane inne osoby bądź instytucje. Podczas rozmowy ewaluacyjnej komisji omawia się i wyjaśnia wydane orzeczenie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wraz z wynikami diagnostyki, jak i propozycje Mobilnego Zespołu Pomocy ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych. Rodzice mają również możliwość wyrażenia swojej opinii. Może ona zostać zawarta w protokole lub w osobnym piśmie. Rodzice otrzymają kopię protokołu komisji.

Decyzja o konieczności podjęcia kształcenia uwzględniającego specjalne potrzeby edukacyjne

Na podstawie wydanego orzeczenia o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w szczególności zawartych w nim propozycji wsparcia edukacyjnego, Saksoński Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji orzeka o potrzebie kształcenia uwzględniającego specjalne potrzeby edukacyjne. Rodzice otrzymują decyzję w formie pisemnej. (Bescheid)

Saksoński Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji doradza rodzicom, jaki rodzaj szkoły wybrać i która szkoła może zapewnić indywidualne, dostosowane do potrzeb edukacyjnych ucznia wsparcie. Urząd ten może polecić konkretną szkołę.

Decyzja Saksońskiego Urzędu ds. Szkolnictwa i Edukacji stanowi akt administracyjny, od którego rodzice mogą złożyć pisemne odwołanie w wyznaczonym terminie. Jeśli złożone odwołanie zostanie odrzucone, to koszty tej procedury pokrywają rodzice.

Nauczanie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą uczęszczać

- do obecnej szkoły, tj. szkoły podstawowej, szkoły średniej lub gimnazjum, wspólnie z uczniami nieposiadającymi specjalnych potrzeb edukacyjnych lub
- do szkoły specjalnej.

Nauczanie zróżnicowane jest możliwe tylko w szkole podstawowej lub średniej. Decyzję o zapisaniu dziecka do danej szkoły podejmują rodzice. Dyrektor decyduje o przyjęciu ucznia. W swojej decyzji uwzględnia specjalne potrzeby edukacyjne ucznia, jak i możliwości indywidualnego wsparcia biorąc pod uwagę konkretne wymagania organizacyjne, kadrowe i materialne szkoły.

Szanowni rodzice,

w celu uzyskania dalszych informacji, prosimy o kontakt z dyrektorem szkoły lub z odpowiednim Urzędem ds. Szkolnictwa i Edukacji (LaSuB).

Wszystkie podstawy prawne znajdziecie Państwo również w Internecie na stronie internetowej: www.revosax.sachsen.de:

- Ustawa o szkolnictwie w kraju związkowym Saksonii (SächsSchulG)
- Regulamin Szkół Specjalnych (SOFS)
- Regulamin Szkół Podstawowych (SOGS)
- Regulamin Szkół Średnich i Wieczorowycyz (SOOSA)
- Przepisy i Regulacje prawne dotyczące kształcenia uczniów ze SPE
- Przepisy prawne regulujące wsparcie uczniów z dysleksją rozwojową

Dalsze informacje dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Wolnym Kraju Związkowym Saksonii, jak i wskazówki dotyczące wsparcia uczniów z ograniczeniami zdrowotnymi i z zaburzeniami typu „dys-“, znajdują Państwo na stronie internetowej www.inklusion.bildung.sachsen.de, jak również w publikacjach wydanych przez Saksońskie Ministerstwo Kultury (<https://publikationen.sachsen.de>):

- Vielfalt als Chance – Sonderpädagogische Förderung in Sachsen (SMK, 2019)
(Różnorodność jako szansa- Wspieranie kształcenia specjalnego w Saksonii)
- Sonderpädagogische Förderung im gemeinsamen Unterricht (SMK, 2015)
(Specjalne wsparcie edukacyjne we wspólnym nauczaniu)
- Chronisch kranke Schüler im Schulalltag (SMK, 2012)
(Chronicznie chorzy uczniowie w codziennym życiu szkoły)
- Förderung der emotionalen und sozialen Entwicklung von Kindern im Anfangsunterricht der Grundschule (SMK, 2018)(Wspieranie rozwoju emocjonalnego i społecznego dzieci w nauczaniu początkowym szkoły podstawowej)
- Der aufmerksamkeitsgestörte/hyperaktive Schüler in der Schule (SMK, 2005)
(Uczeń nadpobudliwy i z zaburzeniami koncentracji uwagi w szkole)
- Handlungsorientierung LRS (SMK, 2008)
(Uczniowie z dysleksją - poradnik)
- Schwierigkeiten beim Erlernen des Rechnens - Kl. 1 bis 4 (SMK, 2010)
(Trudności w nauce liczenia - Klasy 1 do 4)
- Besondere Rechenschwierigkeiten - Kl. 5 und 6(SMK, 2017)
(Szczególne trudności w liczeniu) - Kl. 5 und 6